

Ivan Ike Mandurić
SAMO ZA GRJEŠNIKE
PROPOVIJEDI

© 2024 by SALESIANA d. o. o.
Omiška 8, Zagreb
salesiana@salesiana.hr
www.salesiana.hr

Za nakladnika: Mihovil Kurkut
Urednik: Matija Janeš

Lektura: Ivana Rimac
Korektura: Matija Lučić
Prijepis: Marta Rusan
Oblikovanje naslovnice: Hrvoje Orlović
Prijelom: Salesiana d. o. o.
Tisak: Og grafika d. o. o., Jastrebarsko

ISBN 978-953-205-270-1

Ivan Ike Mandurić

Samo za grješnike

PROPOVIJEDI

sal.
esi
ana

Zagreb, 2024.

Bog je beskrajno mlad

ZAGREB, BAZILIKA PRESVETOG SRCA ISUSOVA
4. SVIBNJA 2012.

Dragi mladi, pozdravljam vas još jedanput u našoj bazilici! Ponovno počinjemo pitanjem: Zašto je mladost važna? Zašto je Crkvi mladost tako važna? Zašto papa daje toliko značenje susretima s mladima? Zašto je sutra i prekosutra susret katoličke mladeži u Sisku? Zašto je papa na trgu osobito želio susresti mlade? Čemu mise mladih? Neki će reći, čak mi je bilo upućeno nekoliko takvih pitanja: »Zar nisu sve mise iste? Čemu ta razlika?«

Činjenica je da takva potreba postoji i osjećamo ju pod utjecajem vremena. Mladi su uvijek imali poseban način života. Kao i djeca, i mladi imaju sebi svojstvena pitanja. I Bog ima posebna pitanja za mlade, posebne teme za njih. Mladost nešto govori, ona je znak života. Gdje Crkvi nedostaje mladenačkog duha, tamo više nije izvorna. Naime, mladost je nova, a novo je lijepo, novo nas privlači. Ako je neka stara stvar u svemu ispravna, jedno joj ipak nedostaje – nije nova. Uvijek želimo novo i novo nas veseli. Sveto pismo govori: »I vidjeh novo nebo i novu zemlju« (Otk 21, 1), »Nego, novo se vino ulijeva u nove mješine« (Mt 9, 17), »Zapovijed vam novu dajem« (Iv 13, 34), »Evo, činim nešto novo« (Iz 43, 19). Svako je jutro novo, zato je lijepo; proljeće je novo, zato je lijepo. Novost života vrlo je važna, ona govori o tome da je život prisutan. Gdje je nešto novo, tu je život. Upravo sam sada, ovdje, nazočio tomu.

Čovjek trči tamo gdje je nova pjesma, nova arhitektura, prostor, pejzaž, neki novi hotel, plaža, čovjek juri na novo mjesto, prema novoj zabavi – novost svjedoči da je tu život. Doduše, možda nam ponekad i laže u prikazu života, ali je njegov pouzdan pokazatelj. Zato se i u negativnim kampanjama stalno koristi nešto novo. To novo u sebi zapravo mora nositi život, a oni koji nas obmanjuju tim novim koriste se jednom vrijednošću – nije nužno da je novo ujedno i dobro, ali dobro mora sadržavati novost. Nedavno sam u propovijedi, na Jordanovcu, govorio o tome. Zamislite da netko kaže da ide na duhovnu zastaru, deset dana, pa se vrati s duhovne zastare i svi kažu: »Kako si super ostario, baš si se postarao, odličan si.« Ili imaš previše novu kuću, pa izbaciš sve van i zastarijevaš svoju kuću i cijelu ulicu. Svi bi znali da je to nešto ludo, nije normalno, zašto bi nešto zastarijevao kad svi žele novo. Želim se obnoviti, a ne zastarjeti! Želim da me netko učini novim, da mi netko kaže da u meni može biti novo.

Iako od vjekova, Bog je zapravo uvijek nov. Iako staro milijarde godina, nebo je uvijek novo. Od svega što postoji – znate li što je najnovije? Bog je najnoviji i tako će uvijek biti u nebu. A novost u nebu uvijek će nas oduševljavati – sve novo, novo nebo. Crkva mora imati snage navijestiti da je u njoj novo – ne stari trikovi, stare laži i stare maske koje se samo preoblikuju izvana – nego novo iznutra. Mladost okupljena u njoj svjedoči da je novo ovdje, svjedoči da je Crkva nova i samim time privlačna. Zato mora biti mjesta za mladost, ona navješćuje da je nebo ovdje, da se život događa ovdje. Život uključuje novinu – gdje nema života, prisutna je starost. Puno je više života u onome tko je tek počeo živjeti, nego u onome tko živi već devedeset godina. Matematički gledano, to bi bilo pogrešno, jer ako on živi devedeset godina, valjda je u njemu više života – kao kad rijeka teče u neki bezdan devedeset godina, valjda je ondje više rijeke. Ovdje je obrnuto, ondje gdje

je život tek počeo, ondje je najviše života jer nije iscurio iz njega.

U mladosti je život, u vama je Crkva! Papa vrlo dobro znade i shvaća mladost – to je budućnost, to je evanđelje, to je snaga naviještanja evanđelja. Kad mladi nekamo dođu, ako je i sve dobro, recimo u SKAC klubu ili bilo gdje drugdje, jedno nedostaje – nedostaje novi otisak, trag. Treba to oslikati i obojiti na svoj način, pa maknuti i nešto što je možda dobro, ali će se tako dati novo poimanje – na taj način ja svjedočim da se tu živi. Ako dođete u neki grad, gdje je samo po sebi dobro, ali nema ničega novoga – možete malo slikati, ali tu se ne da živjeti. Nama treba ta novost – tako i u Crkvi – ne da se pod svaku cijenu maknemo od tradicije, ali da pokažemo da tu klija. U svakom vrtu uvijek ima nečega novog, zato je lijep; proljeće nam je tako drago jer je prepuno novoga, prepuno cvjetova, latica i ne će se naći nitko komu to smeta, pa trga cvjetove ili boji lišće u žuto i smeđe. Ne, svima se sviđaju pupoljci, cvrkuti ptica – to je novo, od toga se živi, to naviješta da je Bog ovdje.

Vi ste dužni, baš vi imate zadaću unijeti u Crkvu tu novost. Vi se morate pitati što Bog s vama hoće, kamo vas šalje. Također se moramo pitati na koji vam se način to može približiti, moramo to pokušati prepoznati, ali u vama je život. Vi baš zato morate moliti za mene, za biskupe i svećenike – da možemo primiti Božje nadahnuće. Kamo će Bog povesti ovu Crkvu u idućih dvadeset godina? Jesmo li to izmolili? Hoćemo li, kad prođe tih dvadeset godina, moći reći da smo izmolili mladost? Jesmo li izmolili da Bog po nama izvede svoja djela? Bog to sigurno hoće. Bog ima spremne odgovore za nas, beskrajno izazovne za ovo vrijeme, nezamislivo poduzetne, samo čeka da molitvama stvoriš uvjete da se to dogodi. Što manje moliš, to Bog više mora smanjiti obujam svojega plana s tobom, s nama. Bog je beskrajno ambiciozan s tobom, s današnjim naraštajem. Baš sada kada svi sumnjaju,

ne vjeruju da se nešto može dogoditi i samo čekaju da Crkva umre – ona će živnuti po Gospodinovu naumu, baš kao što nakon zime procvjeta vrt ili se zazeleni gora.

Kao što sam i rekao, ove mise mladih nitko nije tako zamislio, nitko ih nije tako oblikovao, one su se dogodile na naše iznenađenje – zar nije tako, vi koji ste bili ovdje, u SKAC-u, prošle godine? Znete kako je to krenulo, ali Bog je htio nešto drugo, Bog je ambiciozniji od patera Ike i svih u SKAC-u, ambiciozniji! Ambiciozniji je od svega onoga što ti sada vidiš ovdje. Bog je ambiciozniji.

***Iako od vjekova, Bog je zapravo uvijek nov.
Iako staro milijarde godina, nebo je uvijek novo.
Od svega što postoji – znate li što je najnovije?
Bog je najnoviji i tako će uvijek biti u nebu.
A novost u nebu uvijek će nas oduševljavati
– sve novo, novo nebo.***

Crkvi treba novo lice. Novo lice. I to što mnogi preziru i odbacuju Crkvu, samo je znak da nismo dovoljno dopustili Bogu da nas nadahne, nismo dali Bogu da nas dovoljno obnovi, da nas ispuni toliko da to može dojmiti druge. To je znak i nama da nije dovoljno dobro. Ako se Crkva nikomu izvana ne sviđa, to znači da ni nama nije toliko dobro koliko može biti. Bog nas želi ispuniti još više, želi nas učiniti još bogatijima.

Pred nama je susret mladih u Sisku, ne znamo kako će proći, ali važno je da se dogodi susret s Kristom. Susret katoličke mladeži u Sisku – s Kristom! Susret katoličke mladeži u Brazilu – s Kristom! Nemojmo se susresti samo jedan s dru-

gim, samo u plesu i zabavi, nego se susretnimo s Kristom. Susretnimo se s Kristom i sutra, i prekosutra. Stalno se susrećimo ovdje, ne samo mi, u svojim zabavama, nego s Kristom. Neka se Krist dogodi i na *plesnjaku* koji će se ostvariti uskoro ovdje, da i u tome prepoznamo njegovu obnoviteljsku snagu.

Bog je s tobom beskrajno ambiciozan – a jesi li ti? Bog te dolazi pozvati da budeš poduzetan, želi te potaknuti i probuditi u ovoj misi, želi ti reći: »Čovječe, budi poduzetan, barem malo kao ja, pa da mogu s tobom izvesti djela koja sam naumio. Dopusti da se dogodi život radi kojeg sam te stvorio. Neka ti se dogodi taj život, ta punina života. Čovječe, nemoj sumnjati u sebe! S tobom je sve dobro krenulo, znam kako sam te stvorio, vjeruj mi, sve je dobro. Vjeruj u to, prihvati taj život, otvori se.« Život je neprestana prilika da se kroz tebe navijesti novost i da ljudi shvate kako je Bog nov, kako je Bog moderan, kako ima odgovor na sve ljudske težnje, osobito težnje mladih. Osobito mladih. Bolje se razumiju Bog i mladi čovjek nego Bog i starac, baš zato što je Bog beskrajno mlad, njega ne ubija vrijeme. Ono ga ne može pregaziti, ono iz njega istječe. On je ovdje otprije svih vjekova. Vrijeme ga nije dotaknulo i mladi su mu u tom smislu slični. Mladost je kao Bog, novost je kao Bog. Novo je slično Bogu. Prepoznajmo novo i vrijedno u svojim životima, i oko nas – to je lice Božje. To je odraz Božjega lica među nama – njegov odbljesak!

Vi ste, draga braćo i sestre, dragi mladi, odbljesak Božjeg lica! Zato vas volim gledati s ovog mjesta, preko vas ponirati u to kakav je Bog i kako će biti u nebu kad budemo stalno živjeli novost. Ponovno stavljam pred vas da molite za to, da molite da se to dogodi s mojim naraštajem, s tvojim, sa svakim naraštajem – da se baci na koljena. Ne samo da se zanesete u nekakvoj zabavi, druženju i zaboravite moliti. Od plesa do plesa, od zabave do zabave, baci se na koljena – to je mladi čovjek, to je punina tvojeg identiteta – doći pred svojeg Boga.

Danas pred tobom stoji cijeli svijet, sva mladost svijeta i ti ju možeš donijeti ovamo večeras – najprije u svojim molitvama – i budi velikodušan, ne možeš premašiti, ne možeš pretjerati, donesi sav taj mladi svijet, mladu Crkvu pred Gospodina. Najprije u molitvama koje ćemo iščitati i donijeti na oltar, a onda ćemo hrabro kleknuti i klečati pred Gospodinom ponavljajući molitve u svojim srcima. Da se po našoj nazočnosti i kroz nas razliježe novost. Da svaki onaj koji traži to doista može naći. Da Bog udahne u nas novu Crkvu, novo lice, da udahne u nas klicu života koja će privući svakoga. Što je klečati sat vremena za tako veliku nagradu? A mi ćemo samo pedeset pet minuta. Pozivam te da se u svojim molitvama dadneš do kraja, poletno, kristovski kako bi Crkva bila takva da se možeš njome ponositi i hrabro govoriti: »Gledaj moju Crkvu! Jesi vidio? E, to sam ja, to smo mi. Krist je s nama, onaj novi.« Jesi li otvoren, jesi li dovoljno otvoren da tvoje srce izrekne ono što hoće Bog. Ako nisi, ja ću propovijedati još pola sata. Draga braćo i sestre, radimo veliku stvar!

Amen.

Vi ste, draga braćo i sestre, dragi mladi, odbljesak Božjeg lica! Zato vas volim gledati s ovog mjesta, preko vas ponirati u to kakav je Bog i kako će biti u nebu kad budemo stalno živjeli novost. Ponovno stavljam pred vas da molite za to, da molite da se to dogodi s mojim naraštajem, s tvojim, sa svakim naraštajem – da se baci na koljena.

Čovjek je biće stvoreno za preobraženje

ZAGREB, SKAC
21. OŽUJKA 2011.

U današnje vrijeme mnogobrojne se stvari čine prevažnima, a one to nisu. Kad izgubimo obitelj, govorimo da je obitelj strahovito važna. Odjednom će nam biti savršeno jasno i svima ćemo reći: »*Od obitelji kreće sve!*« To osjećaju oni koji ju gube. Ali, koliko smo spremni uložiti da bi obitelj postojala? Zašto se nismo spremni žrtvovati za nju? Što je tako prokletno moćno da nas odvraća od bitnoga? Zašto je strast – strast za svojinom, statusom, uzbuđenjem, podražajem – postala tako jaka? Kako progledati, kako se urazumiti? Što dati čovjeku da dođe k sebi, da shvati, vidi, progleda? Kad bismo samo mogli s Gospodinom uzići na *goru preobraženja* da vidimo tu Kristovu slavu! Tko to ne bi htio vidjeti? Možda bi nas to taknulo, promijenilo, otvorilo nam oči? Ali, to je nemoguće. Postoji li nešto drugo?

U Japanu se prirodna katastrofa, cunami, nadvila nad sve što čovjek ima. Kad se to dogodi, čovjek prvo spašava najsvetije. I presretan je ako išta ostane – ako ostane tek ono temeljno: prijatelj, član obitelji, život... Zapanjujuće je kako je čovjeku malo potrebno.

Olako upadamo u depresije te iz bezvrijednih razloga postajemo nesretni i životno razočarani: zato što možda u životu nismo nešto osobito proživjeli? Zato što nismo vidjeli mno-

go mjesta ili ostavili iza sebe mnogo veza, nismo napravili mnogo ludosti ili se otisnuli u pustolovinu? Ali, kad dođe cunami – on najednom ogoli laž oko nas i ostaje ono važno: život! Čežnja za nebom, za Bogom! Tada progledamo i spremni smo viknuti: »On je jedino što nam treba!« Čak i da tražimo Boga sto godina, ono što bi bilo najvažnije napraviti sljedećeg dana, opet bi bilo – tražiti Boga. Jer on ima sve, zna sve i može vratiti sve. Jedino on može pobijediti zlo. Jedino on može stvarati novo i brisati staro. Svako zlo, pa i zlo cunamija, rata, umorstva, mržnje, i smrti same. On jedini ima dovoljno ljubavi za to. Treba nam netko sposoban uništiti smrt, satrti zlo. Kada se nad nas nadvije goropadni val, sjetimo se da nismo sigurni i da nas netko ili nešto može odvesti u propast. Tada naslutimo strahotu uništenja i naglo shvatimo kako trebamo Boga samoga.

Treba li nam cunami da bismo prepoznali suvišno i znali to barem nakratko odbaciti – da bismo ugledali sjaj neprocjenjivoga? »Sviđa mi se to kako smo odbacili nevažno«, reče jedna žena iz Japana u svojem pismu kojim opisuje raspoloženje i život u porušenim gradovima te stradale zemlje. Ali, treba li nam cunami da bismo prepoznali nevažno? Ipak nije poželjno da nam se dogodi cunami, potres ili bilo koja druga katastrofa. Ili je potrebno preobraženje? No, što ako preobraženja nema? Zbilo se samo jedno u povijesti čovječanstva. Pa, kako se onda uspeti na goru s koje se razlučuje važno od nevažnoga?

Crkva znade kako, te svake godine pokreće odličnu pripravu za razlučivanje važnoga od nevažnoga – korizmu – da bismo na vrijeme znali prepoznati Važnoga kada dođe u slavi Uskrsa. Tijekom godine nakupi se sva sila nevažnoga. Zanimljivo je da je čovjek biće stvoreno za važno, i za Važnoga – za najvažnije. Samo je on prikladan za to. A opet, samo se on znade okružiti nevažnim. Zar to nije zanimljivo? Nijedna životinja ne će se baviti nevažnim. Čak i kad bismo se trudili,

ne bismo ju natjerali na to. Ona nepogrješivo ide za onime što joj treba. Čovjek se, pak, lako i često navuče. Baš on – najvažnije biće, koje će stajati prvo do neograničeno važnog – do Boga. Zar to nije znakovito?

Nije riječ u korizmi samo o tome, pa ni o tome da se mi moramo pripravljati da bismo zadovoljili Boga. Radi se o drugome – nema nam radosti ni u čemu drugome nego u Bogu. Preobraženje nam je potrebno da bismo bili sposobni prepoznati ga i izabrati. Da bismo ga znali i bili sposobni vidjeti. On je naša radost. Ništa te, dragi brate i sestro, ne može uzdići kao ono važno, a ništa osloboditi kao kad odbaciš nevažno.

Što je važno u tvom životu? Prođi u mislima ponovno našim dragim Japanom ili, još i više, našom svetom Afrikom. Ne moraš ići tako daleko, prođi u mislima svojim susjedstvom. Već ćeš tamo naći one u čijim se životima lako razlučuje važno od nevažnoga: siromahe, ljude s križevima, bolesne, umiruće – one koji trpe. Oni iz te patnje vane za Bogom. Oni će ti reći što je važno u životu. Čovjek je biće stvoreno za preobraženje. Kad ga ne bi bilo, trebalo bi ga izmisliti. Samo on je sposoban i spreman za preobraženja. Zato je korizma pravo vrijeme za čovjeka.

Ali, kad dođe cunami – on najednom ogoli laž oko nas i ostaje ono važno: život! Čežnja za nebom, za Bogom! Tada progledamo i spremni smo viknuti: »On je jedino što nam treba!«

Nova je ljubav unesena u svijet

ZAGREB, BAZILIKA PRESVETOG SRCA ISUSOVA
21. SIJEČNJA 2011.

Mt 5,39. Naprotiv, pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi.

Koliko nam je puta stala pamet dok smo čitali današnje evanđelje? Koliko smo samo puta odustali od zamisli da ga slijedimo i prije nego što smo tekst pročitali do kraja. Jer, kako to slijediti? Naprosto nam se ovo što čitamo često čini potpuno promašeno. Ako se to ne čini samo meni, nego i tebi i njemu, i svima redom, onda smo valjda u pravu? Onda valjda to i jest nemoguće? Da. Imamo pravo reći: »Budimo realni, ova je zapovijed nemoguća.« Čini se da nema smisla što to Bog od nas traži. Međutim, to i nije u prvome planu te uglavnom i nije riječ o tome. Naprotiv, to je najprije navještaj Božjega davanja.

Krist često prikriveno opisuje svoj odnos prema nama u prisposodobama, zgodama, poukama zakona... Tako i u današnjem evanđelju zapravo govori o tome koliko nas ljubi. To je pravi pogled na Božju riječ i pravi odnos prema njoj – ona je uvijek ta koja obogaćuje i udiše život. Na taj način Bog donosi nešto novo u život. Nitko ne može ljubiti iznad granice ljubljenosti. I Krist uvažava tu zakonitost te danas najprije daje i naviješta davanje. On ulijeva more bezuvjetne ljubavi siromašnomu svijetu. Dolazi ljubiti i praštati, bez naknade, i tako svijet učiniti drukčijim. On je onaj koji će okrenuti drugi

obraz, dati i svoju gornju haljinu, krenuti s nama dragovoljno do vječnosti.

On tebi i meni danas više: »Kada me raniš kopljem svojih grijeha, ne ću i ja raniti tebe, nego će iz bokova mojih poteći krv i voda za tvoje spasenje. I kada me razapneš na Križ, i moje dlanove probodeš, raširenim ću te rukama zagrliti. I kada mi život oduzmeš, ne ću i ja tebi uzeti život, nego ću za tebe uskrsnuti, da i ti iz svoje nemoći za ljubav i svoje nevjere uskrsneš. Kada me u svojim sumnjama počneš tužiti, zaboravnošću i duhovnim siromaštvom, da bi se domogao moje donje haljine, ne ću te odbiti, nego ću ti dati i gornju haljinu nove milosti, novoga života, da te u novi život zaogrnem... I kada me, narode moj ljubljani, gluhoćom svojom prisiliš da idem s tobom tisuću godina, ja ići ću i dvije...«

**Današnje evanđelje
od tebe ne traži ništa.
Riječ Božja – on – dolazi k
tebi, da te ispuni životom.**

Kada napokon povjeruješ u takvu ljubav, ne će ti trebati nikakva zapovijed. Proći ćeš pokraj čovjeka koji ti hoće nešto oduzeti i sažalit ćeš se nad njegovim duhovnim siromaštvom. Smilovat ćeš mu se, baš onako kako se Krist smilovao tebi. Radije ćeš gledati u njegovo siromašno i osamljeno srce, nego u prestrašeno, goropadno lice. Bit će ti žao jer je pao tako nisko. Bit će ti žao kako se ono sveto u njemu tako duboko zakopalo. Mislina će ti prostrujati da je Krist tebe nekada tako gledao. I ljubio te! I dat ćeš ljubav! I pomaknut ćeš svijet!

I svaka će planina za tvoju vjeru u ljubav biti premalena. I sjetit ćeš se kako Učitelj jednom reče: »Kraljevstvo je Božje među vama!« (Lk 17, 21). Ne ćeš više žaliti zbog jedne haljine, jednog udarca po obrazu ili koje milje viška. Bit će ti smiješno, jer što je to u odnosu na more ljubavi kojom si ljubljen? Ne, ne će ti trebati nikakva zapovijed izvana. Ta ona je nemoćna! Ali, ljubav, nova ljubav koja je unesena u svijet, ona ne će dopustiti drukčije!

Današnje evanđelje od tebe ne traži ništa. Riječ Božja – on – dolazi k tebi, da te ispuni životom.

»Kada me raniš kopljem svojih grijeha, ne ću i ja raniti tebe, nego će iz bokova mojih poteći krv i voda za tvoje spasenje. I kada me razapneš na Križ, i moje dlanove probodeš, raširenim ću te rukama zagrliti. I kada mi život oduzmeš, ne ću i ja tebi uzeti život, nego ću za tebe uskrsnuti, da i ti iz svoje nemoći za ljubav i svoje nevjere uskrsneš. Kada me u svojim sumnjama počneš tužiti, zaboravnošću i duhovnim siromaštvom, da bi se domogao moje donje haljine, ne ću te odbiti, nego ću ti dati i gornju haljinu nove milosti, novoga života, da te u novi život zaogrnem... I kada me, narode moj ljubljeni, gluhoćom svojom prisiliš da idem s tobom tisuću godina, ja ići ću i dvije...«

Kako se ljubi Hrvatska

ZAGREB, BAZILIKA PRESVETOG SRCA ISUSOVA
16. STUDENOG 2012.

DAN KAD JE DONESENA OSLOBAĐAJUĆA PRESUDA
GENERALIMA ANTI GOTOVINI I MLADENU MARKAČU

Lk 17,26-37

Dragi prijatelji, dragi Hrvati, Hrvatice i svi ostali! Svi smo iznenađeni, zar ne? Sve nas je *to* jako taklo, svi *to* pokušavamo protumačiti. I kad kažem »to«, svi znate na što mislim, sve nas je *to* ispunilo, pozitivno uznemirilo, zaprepastilo, pokrenulo je u nama različite osjećaje, filmove, misli. Svi smo preispitali svoje zaključke, svi smo iskrižali svoja križanja, svi smo ponovo oslobodili neke zatrpane i zakopane misli, maštanja, nade. Koliko jedan mali događaj, koliko toga jedan čovjek može u nama pokrenuti, *to* je nevjerojatno! Koliko se *to* veže za sudbinu jednog čovjeka koji naizgled nema ništa s hrvatskom vlašću, s hrvatskom državom. A toliko *to*ga dubokog ima i jedan drugi čovjek o kojem smo danas čitali, na isti način.

Koliko se njih povezuje sa Sinišom Glavaševićem, s njegovom dramom u kojoj je sažeta sudbina svakog Vukovarca i svakoga hrvatskog domoljuba, i onog koji je bio vojnik, i koji nije bio – u tome je sve *to* izrečeno i s tim se poistovjećuje. Danas ću ponovo pročitati njegove riječi, ali na malo drukčiji način, da vidimo što sve može, što sve sadrži ova Sinišina »Priča o gradu«.

»Tko će čuvati moju Hrvatsku, moje prijatelje, tko će Hrvatsku iznijeti iz mraka. Nema leđa jačih od mojih i tvojih i vaših, i zato ako vam je teško, ako je u vama ostalo još mladenačkog šaputanja, pridružite se. Netko je dirao hrvatske parkove, klupe na kojima su još urezana vaša imena, sjenu u kojoj ste istodobno i dali i primili prvi poljubac. Netko je jednostavno sve ukrao. Jer kako objasniti da ni sjene nema, nema izloga u kojem ste se divili vlastitim radostima, nema kina u kojem ste gledali najtužniji film. Vaša je prošlost jednostavno razorena i sada nemate ništa. Morate iznova graditi. Prvo, svoju prošlost, tražiti svoje korijene, zatim svoju sadašnjost, a onda, ako vam ostane snage, uložite ju u budućnost. I nemojte biti sami u budućnosti. A Hrvatska? Za nju se ne brinite, ona je sve vrijeme bila u vama, samo skrivena. Da ju krvnik ne nađe. Hrvatska – to ste vi.«

Zaključujemo da se Sinišine rečenice napisane Vukovaru mogu jednako prenijeti i na cijelu Hrvatsku, možemo ih i tako proživjeti. I možda je ovu priču trebalo pročitati i prije nego što je Gotovina došao iz Haaga, ali možemo ju čitati i na drugi način. Da sve krene još i gore – još uvijek se može vjerovati. Da nam netko oduzme sve – još se može vjerovati. Da netko od Hrvatske učini ono što je učinjeno Sinišinu Vukovaru – i tada se može voljeti i vjerovati, i tada se može ostati vjeran! Ova je priča vrlo značajna, važan je takav pogled na život.

Možda vam se današnje evanđelje činilo previše strašno i neprimjereno za današnju temu, ali mislim da je baš primjereno. Ako prestanemo čekati, ako prestanemo voljeti, ostaje samo grozna pustoš. A ipak, među nama takvima postoje oni koji ostaju vjerni, koji se ne prestaju nadati, postoje oni koji se ne prestaju boriti. Neki će ustuknuti pred pitanjem spolnog odgoja ili im se ne će dati boriti, neki će ustuknuti čekajući svoje generale jer ne mogu podnijeti toliku muku, ne mogu gledati oči u oči tolikoj nepravdi, ne mogu izdržati taj

poraz, to poniženje, pa pobjegu i od vijesti, i od televizije, i od novina, i od nade, i od čekanja, i od gledanja – podsjeća li vas to na nekoga? Mene to podsjeća na svetog Petra – išao je s Isusom, ali u onom trenutku kad se dogodila nepravda, kad su pregazili njegove ideale, kad je sve krenulo naopako, kad su krenula pljuvanja i udarci – to nije mogao podnijeti. On i dalje voli Isusa, ali nije to mogao gledati.

Sa suprotne strane nalaze se Marija i Ivan apostol, ali posebice Marija. Ona ne skida pogled s njega, cijelo je vrijeme s njim, pazi na njega, gleda što mu treba. Ostaje vjerna i podnosi poniženje. Onaj tko se u mucu poistovjećuje s Isusom i sam doživljava poniženje, i sâm doživljava poraz. Ako ti ostaješ vjeran i kad je Hrvatska ponižena, pa i dalje ističeš hrvatski grb, pjevaš hrvatske pjesme – doživjet ćeš da te nazivaju budalom. Naravno, ne želiš biti budala, luđak, ne želiš biti neomiljen te napuštaš svoju svetinju. Upravo je to svrha osude tvojega glavnog generala u Haagu – da napustiš svoje ideale, da se ne usudiš više ljubiti Hrvatsku, da se ne usudiš više o tome razgovarati sa svojim prijateljem, da napustiš tu temu, da se makneš od hrvatskoga grba, da zaboraviš Dan državnosti i svaki drugi spomen, da što više zanemaruješ Vukovar. Da se ti, poput prestrašenog Petra, makneš od svojeg Spasitelja, od svojeg identiteta, od svoje majke, od mjesta svojeg rođenja, da se makneš od svega i ostaneš osamljen u tome zadanom identitetu – a onda si gotov. Tada će netko dirati tvoje parkove, netko će gaziti tvoje klupe, tvoja stabla, ne će više biti ni sjene.

Nastavit ću s našom »Pričom o Hrvatskoj«: »Vjerojatno bih odustao i od Hrvatske, i od sebe sama, ali ne mogu. Jer, tko će ostati ako se svi odreknu Hrvatske i sebe i pobjegnemo u svoj strah? Kome ostaviti Hrvatsku? Tko će mi ju čuvati dok se budem tražio po smetlištima svjetskih ljudskih duša, dok budem onako sam bez sebe glavinjao svijetom, ranjiv

i umoran, u vrućici dok moje oči budu rasle pred osobnim porazom.«

Ako se ti ne usudiš voljeti, ako se ne usudiš staviti u službu obrane vrijednosti zato što te je sram tog identiteta, zato što se nekima gadi Hrvatska, zato što se njihovo lice mršti na sam njezin spomen, ako se zbog pogrješne solidarnosti makneš od svoje Hrvatske – napraviti ćeš suprotno od Siniše u Vukovaru. On je znao da će umrijeti, ali nije se mogao maknuti od toga jer komu da ostavi svoj grad, komu da ostavi svoju Hrvatsku. Doista, od nas dvoje koji živimo zajedno – jedan će se usuditi, a drugi će sve ostaviti. Današnje evanđelje vrlo strogo o tome govori – jeli su i pili, kupovali i prodavali, sadili i gradili, a onoga dana kad Lot iziđe iz Sodome, zapljušte s neba oganj i sumpor te sve unište. Ako napustimo svoje vrijednosti – to nas čeka.

Ako pobjegneš iz svojeg Vukovara, iz svoje Hrvatske, iz svoje Sodome, onaj tko te tamo stavio, pitat će te: »Što je bilo s tvojim Vukovarom, s Vukovarom u koji sam te postavio, što je bilo s njime?« Reći ćeš: »Gospodine, nije se dalo biti«, a Gospodin će uzvratiti: »To sam bio ja, ja sam bio onaj kojeg su pljuskali, a ti si me ostavio, ti si me se posramio. Komu si ostavio ono što sam ti povjerio? Komu si ostavio svoj osramoćeni narod? Komu si to ostavio, tko će se o tome brinuti? Tko će to čuvati? A kamo ćeš pobjeći? Glavinjat ćeš? U čiju ćeš domovinu doći? Tko će sačuvati tvoju drugu domovinu? Postoji li ijedna koja je sačuvala svoje zakone, obrazovanje, odgoj, koja je sačuvala svoj identitet, svoju vjeru? Komu i kamo ćeš pobjeći? Gdje postoji druga, gdje postoji bolja?«

Dragi brate i draga sestro! Bog nam govori u svemu što se oko nas događa. Stari narodi, stari Židovi dobro su znali da Bog pokreće sve što se oko njih događa – samo se treba pitati zašto. Ovo što se zbilo jutros, a toliko je nabijeno osjećajima da se čini kao da je prošlo već tjedan dana, to je Božja riječ

tebi. Bog ti hoće nešto reći, svima nam nešto hoće reći, pustimo sada je li to čudo ili nije, za mnoge je to čudo, za mene također jer, nakon svega, doista ne mogu vjerovati da se to dogodilo. Slično kao što židovski narod više nije mogao vjerovati da će ikada izići iz Egipta, da će se dogoditi pravda, no ipak je vapio, ipak je molio. Ipak smo palili svijeće, ipak smo molili na bdijenjima, ali gotovo da nismo vjerovali. Samo što više nismo mogli napustiti tu zamisao, a onda se dogodilo to čudo – pa te pitam: što Bog tebi hoće reći ovim događajem? Na što te poziva današnja riječ?

No pogledaj, pak, što se sve događa i hoće dogoditi u tvojoj domovini. Ako ti, ustrašeni Petre, budeš bježao, ako ti, ustrašeni Petre, budeš okretao glavu i nijekao tri puta, ma ako i tristo trideset puta izrekneš da ne poznaješ toga čovjeka – što će se dogoditi, Petre ili Petra, u tvojem gradu, u tvojem Vukovaru, u tvojoj Hrvatskoj? Što ti Bog govori? S jedne strane Bog ti daje znak: »Vidiš da sam s tobom i onda kad svi misle da je gotovo, da je nemoguće spasiti se i kad se više nitko ne nada. Ja sam izbavitelj, izbavio sam te iz zamke ptičarske, sposoban sam, nema leđa jačih od mojih i tvojih.« Siniša kao da to govori Kristu: »Nema, Kriste, leđa jačih od mojih i tvojih.« Krist to ponavlja, ali traži tvoju pomoć. Dakle, Bog pokazuje da je ovdje s nama, da može učiniti čudo, a onda ti, s druge strane, pokazuje što se sve događa, kako sve može krenuti pogrješno ako tebe nema, ako ti šutiš. Primjerice, uvođenje nakaradnoga spolnog odgoja u škole naraštaje će trovati ako ti šutiš, ako tebe nema, ako skrivaš lice, ako je tebi neugodno istupiti malim činom, malom gestom. Bog je s tobom, ali te treba, poziva te – hoćeš li doći?

Siniša je doista izniman za razmatranje i to je njegova vrijednost. On unaprijed znade da ne može pobijediti, da ne može spasiti svoju kožu, ali ne napušta svoj identitet. Siniša je kao maleni apostol Ivan koji ipak ide do kraja, umrijeti sa

Ako pobjegneš iz svojeg Vukovara, iz svoje Hrvatske, iz svoje Sodome, onaj tko te tamo stavio, pitat će te: »Što je bilo s tvojim Vukovarom, s Vukovarom u koji sam te postavio, što je bilo s njime?« Reći ćeš: »Gospodine, nije se dalo biti«, a Gospodin će uzvratiti: »To sam bio ja, ja sam bio onaj kojeg su pljuskali, a ti si me ostavio, ti si me se posramio.

svojim Spasiteljem te je doista i umro. Svaki onaj koji ti obećava da je spas u bijegu – tvoj je neprijatelj. Kad pobjegneš, kad napustiš ono što ti je povjereno – ti si mrtav! Nisi spašen – ne, nego si gotov! A Gospodin ti daje, Gospodin tebi povjера ovaj naraštaj, ovo vrijeme, ovu domovinu i želi da radosnim licem i drugima navijestiš kako se ljubi Hrvatska, kako se ljubi domovina! Idi sada i kamo god dođeš kaži: »Domovina se smije ljubiti, za nju se smije ginuti, smije se umirati i to nije sramota, nego radost! To je smisao! To me ispunjava, to je moj spas i bez toga sam mrtav.« Smiješ to navijestiti i u tome je radost. Probaj, pa ćeš vidjeti kako oživljavaš.

Dragi brate i sestro, ja sam danas stvarno duboko potresen ovim izazovom koji Bog pred nas stavlja. Pozivam vas da svi uzmete na svoja leđa, na svoje srce, govoriti: »Tko će sačuvati moju Hrvatsku, nema leđa jačih od mojih i tvojih, Gospodine. Hoću ju voljeti, hoću da joj po meni i po tebi dolazi sloboda.« Izrecimo svoje molitve, ne za sebe, nego za sve nas – da se doista preporađamo, da slijedimo Božji znak i da se obnovimo u duhu i ljubavi prema domovini.

Amen.

Sadržaj

O MLADIMA

Bog je beskrajno mlad	7
Da ti se dogodi ljubav	13
Crkva mora biti moderna, napredna, korak ispred svih pokreta	19
Tko je to doživio, taj to svjedoči i prenosi dalje	26
Ne dopusti da ne budeš ti!	30
Krist se rodio za svakog čovjeka	37
Da Bog učini po tebi novi narod	41
Izaberi gdje ćeš utopiti svoju slobodu	47
Za ljubav bez razloga	56
Ako mi oduzmeš služenje, oduzeo si mi život	65
Lijepo je za Gospodina izgarati	74
Krist će ići pred nama!	76
Molitva je način na koji kršćanin živi svoju nadnaravnu dimenziju	88
Brak je ono što Krist čini u svijetu	98

O POZIVU

Čovjek je biće stvoreno za preobraženje	113
Koje je moje proroštvo?	116

Bože, izabirem tebe i tvoju Riječ	118
Koliko je Bog u ženi čudesan!	122
Crkva ima plan za tebe	130
Gdje je brat tvoj?	136
Bože, sve je tvoje!	141
Nije ljubav popustiti oko istine!	146
Kad se ispuni pravednost prema Bogu, nastaje mir	152
Čovjekova je čežnja beskrajna	156
Njegov poziv odjekuje svu vječnost	161
Gospodin je ovdje i sve ide dobro!	166
Božja se ljubav stalno izljujeva	171

O MILOSTI

Nova je ljubav unesena u svijet	183
Bog nas ljubi svemirom	186
Ili ćeš biti svet ili te ne će biti	189
Ljubav je Božja nepresušna	194
Ja sam dijete milosti	198
Da mi nebo bude dom	205
Da Bog u meni pobijedi svako zlo	211
Biti slika i prilika milosrdnog Isusa u svijetu	216
Voliš li svojega Boga?	222
U raj ne može ući ništa grješno	229
Ljubav se hoće dati	236
On čezne za nama svu vječnost	243
Mi smo za ljubav i dobrotu stvoreni	249

O DOMOVINI

Kako se ljubi Hrvatska	259
Donesimo Gospodina ovom gradu	265
Domovina je dar Božji iznad svega	268
Križ je jedini izbor	274
»Hvala ti što si mi dao Hrvatsku!«	282
Gospodinu pripada slava i hvala	293
Da živim za druge!	298
Ništa nije vrijedno cijeloga mene kao Gospodin Bog	303
»Premalo je da mi budeš sluga«	314
Što ja danas mogu učiniti za Krista koji trpi u mojoj Hrvatskoj?	321
Sve je moje djelovanje molitva	327
Danas te Gospodin poziva – »Otisni malo!«	340